

DERMATOLOJİK ACİLLER

İLK ON

Dr. Mustafa SEVER

Acil Tıp Uzmanı

HrÜTF Acil Tıp AD

Mayıs 2007

KAYNAKLAR

- **Tintinalli JE, Kelen GD, Stapczynski JS.** In: A Comprehensive Study Guide Text Book of Emergency Medicine, Section 19:237-Disorders Of The Skin. Fifth Edition, International Edition, McGraw-Hill-USA, 1999; Pp:1571-1608.
- **J.M. Caterino, S. Kahan,** In: A Page Emergency Medicine, Section 12:128-130 Dermatologic Emergencies. Blackwell P-USA, 2003;Pp:142-146.
- **<http://www.emedicine.com>**
- **<http://www.google.com.tr>**

- ABD’de ülke çapında acil servis erişkin başvurularının %5’inin ana şikayetinin “döküntü”,
- %5’inde ise cilt bulgularının doğru tanı ve yaklaşımda yardımcı olduğu tespit edilmiştir
- Bu oran çocuklarda daha fazladır (%31-%9)

- Cilt lezyonlarının büyük kısmı;
 - Enfeksiyonlar
 - İritanlar
 - Allerjiler
- Yeni oluşan lezyonlar hayatı veya uzvu tehdit eden lezyonlar haline gelmiştir

ÖNERİLEN YAKLAŞIM

(Resusitasyon veya Stabilizasyon Hariç)

- Ana şikayetin ne olduğunu tespit etmek
- Kısa öykü almak
 - Süresi
 - İlerleme hızı
 - Lezyonun bulunduğu yer
- Dermatolojik muayene yapmak
 - Morfolojisi
 - Dağılımı

ÖNERİLEN YAKLAŞIM-2

(Resusitasyon veya Stabilizasyon Hariç)

- Ayırıcı tanıyı yapmak
- İkincil öykü; lezyon üzerine alınmalı
 - Morfolojisi
 - Doğası
 - Dağılımı
 - Sistemik ek bulguları ve mukoza bulguları

ÖNERİLEN YAKLAŞIM-3

(Resusitasyon veya Stabilizasyon Hariç)

- Öyküden ek sorunları
 - Eşlik eden şikayetler
 - Comorbidite
 - Aşılannmaları ve bağışıklık sistemi
 - Kullandığı İlaçlar
 - Aile öyküsü
 - Cinsel öyküsü
 - Maruziyetler (kimyasallar, ilaçlar, bitkiler, böcekler, hayvanlar, güneş ışını, besinler vb.)
- ve sendrom olup olmadığını aydınlatmak

Fizik Muayene

- Uygun ışık, mahremiyet
- Tüm cilt ve mukozalar
- Sistematik, metodik ve muntazam
 - Dağılım (anatomik, fizyolojik, fonksiyonel lokalizasyon)
 - Lezyon düzeni (simetri/asimetri)
 - Patern (yapısal örnek)
 - Morfoloji
 - Genişlik
 - Değişimsel gelişmeler

Anatomik Dağılım

- Scalp
- Saç
- Yüz
- Kirpikler
- Mukozalar (dudaklar ve göz)
- Ağız
- Gövde
- Koltukaltı
- Perine
- Uzuvlar
- Tırnaklar
- Bilekler
- Eller

Eritema multiforme; simetrik, fleksör

Eritema multiforme; iris lezyon

Lezyon Yapılarının Tarifi

- Anüler
- Arkuat
- Sirsinat
- Konfluent
- Dermatomal
- Diskoid
- Diskret
- Grup
- Guttat
- Halka tarzında
- Eğri
- Dairesel
- Karışık
- Şerit gibi veya vücutta sınırlı
- Solid, disk gibi
- Ayrı veya tek
- Yoğunlaşmış, birikmiş
- Damla gibi

Lezyon Yapılarının Tarifi-2

- Guttat • Damla gibi
- Herpetiform • Sürüntü gibi
- İris • İç içi geçmiş halkalar
- Lineer • Düz hat
- Polisiklik • Üst üste geçmiş halka veya eğriler
- Retiform • Hat gibi
- Serpijinöz • Yılan gibi

Fizik Muayene 2

- Birincil lezyonun tanımlanması çok önemli
 - İkincil olaylara maruz kalmamış lezyon
 - Enfeksiyon
 - Travma
 - İlaç uygulaması
 - Skar vb.

Lezyon Morfolojileri

Ekskoriyasyon	İkincil	Rüptüre vezikül, bül
Fissur	İkincil	Lineer erezyon
Ülser	İkincil	Epidermal ve dermal doku kaybı
Makül	Birincil	Değişken renkli, düz, 1cm'den küçük
Peteşi	Birincil	2mm'den küçük basmakla solmayan nokta
Skar	İkincil	
Telenjiyektazi	Birincil	Küçük, basmakla solan, yüzeysel kapiller
Purpura	Birincil	Solmayan mor lekeler
Abse	Birincil	Hassas, kızarıklık, fluktuasyon veren
Kist	Birincil	Sıvı veya yarı solid materyal
Nodül	Birincil	1 cm'den küçük ellenebilir solid lezyon
Tümör	Birincil	1 cm'den büyük ellenebilir solid lezyon
Sklerozis	İkincil	Sert cilt
Vezikül	Birincil	<u>5 mm'den küçük</u> yuvarlak içi sıvı dolu lezyon
Bül	Birincil	<u>5 mm'den büyük</u> yuvarlak içi sıvı dolu lezyon
Püstül	Birincil	Pürülan sıvı ile dolu vezikül
Papül	Birincil	<u>1 cm'den küçük</u> , ciltten kabırık, solid lezyon
Plak	Birincil	<u>0,5 cm'den küçük</u> düz papül
Komedon	Birincil	İçi yağ ile dolu papül

Lezyon Dağılımı ve Örneğine Göre Ayırıcı Tanı

- Cildin fleksör yüzleri – Atopik dermatit
– Kandida
– Egzema
– İktiyoz
- Güneş gören yerler (yüz, üst toraks, distal uzuvlar) – Güneş yanığı
– Fotosensitif ilaç döküntüsü
– SLE
– Viral egzantem ve Porfiri
- Akrodermatit (distal uzuvlar) – Viral egzantem,
– Atopik kontakt dermatit,
– Egzema,
– Gonokoksemi,
– Rocy Dağı ateşi döküntüsü

Lezyon Dağılımı ve Örneğine Göre Ayırıcı Tanı

- Pitryasis Rosea (ön ve arka toraks)
 - Pitryasis rosea
 - İkincil sifilis
 - İlaç erupsiyonları
 - Atopik kontakt dermatit
 - Psöriyazis
- Kapalı alanlar
 - Kontakt dermatit
 - Psöriyazis
 - Follikülit
- Akneiform (yüz ve toraks)
 - Akne
 - İlaça bağlı döküntü
 - İritan dermatit

- Dahiliye uzmanlarıyla yapılan bir çalışmada vakaların %40'ında yanlış tanı, bunun %64'ünde yanlış tedavi
- %33 dermatolojik yönlendirme gereksiz

McCarthy GM, Lamb GC, Russell TJ, et al. Primary care-based dermatology practice: Internists need more training. *J Gen Int Med* 1991;6:52-56.

Farklı cilt lezyonları olan 100 slayt:

- 2. sene tıp öğrencisi %21
- 4. sene tıp öğrencisi %31
- 2. yıl aile hekimi uzmanı %55
- Pratisyen hekimler %66
- Dermatologlar %90

- **Norman GR.** The development of expertise in dermatology. *Arch Dermatol* 1989;125:1063-1070

Tanısal Yaklaşım: Muayene

- Öncelikle ABC
- Uvula ödemi
- Bronkospazm
- Angioödem
- Anafilaktik şok

Tanısal Yaklaşım: Testler

- %20 KOH testi
 - Molloscum Contagiosum
 - Dermatofitik enfeksiyonlar
 - Mikroskopi
 - Scabies infestasyonları
 - Tzanck testi
 - Herpes enfeksiyonları
- Hifalar
- Siyah noktalar
- Çok çekirdekli dev hücreler

Tanısal Yaklaşım: Testler

- Wood ışığı (365 nm florösan)
 - Eritrazma (kırmızı-pembe)
 - Tinea Versicolor (yeşil-sarı)
 - Psödomanal cilt enfeksiyonları (yeşil-sarı)
 - Porphyria Cutanea Tarda (idrarda;turuncu-sarı)
- ESR, TİT (lökositoklastik vaskülitler)
- Mikrobiyolojik çalışmalar
- Trombosit sayımı ve kanama profili

Tedavi

Döküntülü Hastalıklarda Genel Yaklaşım

“Islaksa kurut, kuruyrsa ıslat”

- Kuru cilt: su, protein ve yağ kaybı
 - Nemlendirici krem ve losyonlar kullanılır
 - Gerginlik, ağrı ve kuruluğu giderebilir
 - Kronik kuru ciltlerde yağlı ürünler
- Islak cilt: protein ve yağ kaybı
 - Normal salin

Tedavi 2

- Kortikosteroidler
- Antihistamin ajanlar
- Antimikrobiyal ajanlar

Tedavi-Antihistaminler

- H₁ antagonistleri; özellikle kaşıntı (po, iv, im)
 - Difenhidramin;
 - Erişkin: 25-50 mg, Çocuk: 4-6 mg/kg/gün, max. 200 mg/gün (3x1 veya 4x1)
 - Hidroksizin;
 - Erişkin: 25-100 mg, Çocuk: 2-4 mg/kg/gün, max. 200 mg/gün (2x1 veya 3x1)
- H₂ antagonistleri;
 - Ranitidin
 - Famotidin

Tedavi-Antihistaminler

- 2. kuşak antihistaminler
 - Astemizol, Setrizin, Feksofenadin ve Loratadin
- Tedavide üstünlüğü yok, pahalı
- Topikal antihistaminler;
 - Emilim dozu ve süresi belli değil, aşırı doz
 - Etkinliği oral ile aynı
- Diğer antipururitikler;
 - 1:10 seyreltilmiş aliminyum sülfat, potasyum permanganat vb.

Tedavi-Kortikosteroidler

Sistemik Steroidler;
(Potansiyel)

- Ürtiker
- Anjioödem
- Toksikodendron
- Kontakt/Allerjik Dermatitler

Sistemik Steroidler;
(En iyi-dermatolog ile)

- Eritema Multiforme
- Toksik Epidermal Nekroliz
- Vaskülitler

Tedavi-Kortikosteroidler

- Oral prednizolon;
 - Kaşıntı ve klinik düzelme için
 - 40 mg/gün 4 gün, hızlı ve tam tedavi
 - Yan etki yok

Tedavi-Kortikosteroidler

Topikal Steroidler

- Güçlü bir uygulama tercihi
 - Farklı konsantrasyon
 - Farklı baz
 - Farklı maaliyet
- KS gücü (antinflamatuar vb.)
 - Vazokonstriksiyon yapabilme gücü (1-7)
 - Florinasyon ile...
- Cilt inceldikçe düşük güçte KS
- Hidrokortizon
 - %1-2,5
 - En sık
 - Farklı alanlar
 - Yıkanmaya gerek yok
- Farklı kullanım protokolleri
- 9'lar kuralı
 - 1gr=%1 TBSA

Tedavi-Antibiyotikler

- Ana tedavi olarak yüzeysel cilt enfeksiyonlarında topikal AB nadiren kullanılır
- Sadece Mupirosin impetigonun oral tedavisinde ve aftöz stomatitte tetrasiklin ana tedavi aracı
- Sıkça kullanılan ajanlar;
 - Polimiksin B
 - Basitrasin
 - Neomisin ve Gümüş Sülfadiazin
- Yapışıklıkları, koagülüm ve bakteri kolonizasyonunu azaltır

Tedavi-Antibiyotikler

- Antifungaller (dermatofitozlar ve kandida)
- Antiviraller (herpes enfeksiyonları)
- Antibit vb.

İLK ON

- Yüz ve Skalp
- El, Ayak ve Uzuvlar
- Kasık ve Cilt Kıvrımları
- Jeneralize Cilt Enfeksiyonları
- İnfestasyonlar ve Böcek Isırıkları

Erizipel ve Yüzde Selülit

- Erizipel;
 - Dermis
 - Daha yüzeysel
 - Genç ve yaşlı
 - Grup A Streptokoklar (en sık)
 - H. İnfluenza (çocukta, aşı nedeni ile pek görülüyor)
- Yüzde sıkça travmaya ikincil
- Selülit;
 - Subkutan
 - Birincil veya dermatozların ikincil komplikasyonu
 - Etmen sıkça Saprotik Staf veya Streptokoklar

Erizipel ve Yüzde Selülit-Klinik

- Cilt sıcak, parlak kırmızı ve hassas
- Alan keskin bir sınırla belirli ve genişleme eğiliminde
- Merkezi temiz olmayıp bül veya vezikül olabilir
- Tek veya çift taraflı olabilir
- Tek taraflı ise erken evre herpes infeksiyonundan,
- İki taraflı ise SLE malar erupsiyonundan ayırt edilmelidir

Erizipel ve Yüzde Sellülit-Klinik

- Ateş ve lenfadenopati siktir
- Periorbital sellülitde orbital sellülitte düşünölmeli
- Orbital abse, serebral abse ve menenjit riski unutulmamalı

Erizipel ve Yüzde Selülit-Tanı

- Klinik gidiş ve bulgular
- Biyopsi nadiren gerekli ve sıkça yardımcı değil
- İğne aspirasyonu ile kültür düşük etkinlikte
- Hemogram ve kan kültürü bakteriyemi ayırımı için yapılmalı
- Göz hastalıkları konsültasyonu
- Göze yönelik görüntüleme yöntemleri

Erizipel ve Yüzde Selülit-Tedavi

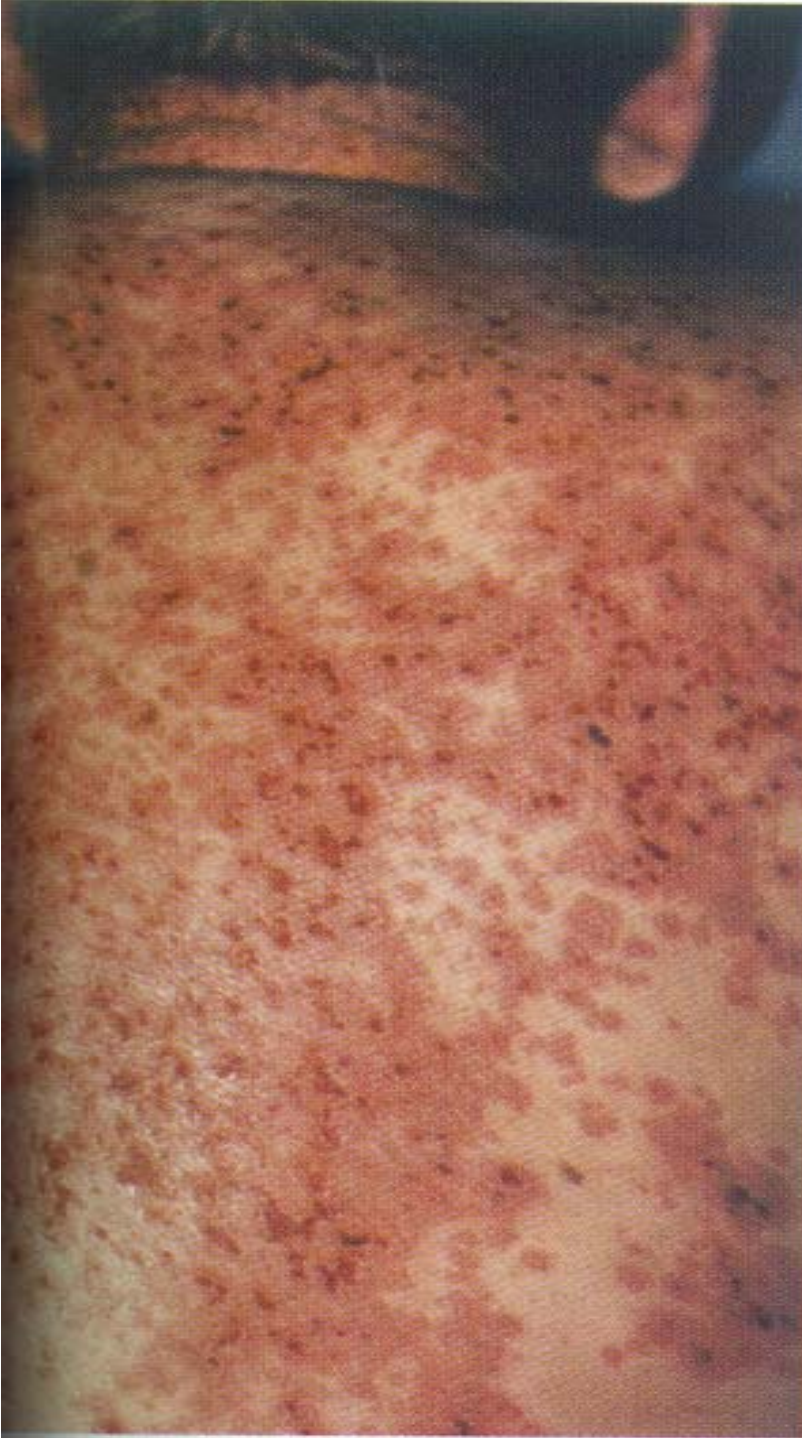
- Her ikisi tanıda, yatan hasta ise paranteral tedavi almalı
- Eğer öykü ile ilgili anormal bir organizma ise spekturum genişletilebilir
- Ve tabi ki göz hastalıkları konsültasyonu, gerekli ise

Herpes Zoster Enfeksiyonları

- Vücutun her yerinde görülebilir
- En sık torasik dermatomları sever
- Trigeminal sinir %10 gibi tutulur
- Yüz ve scalp potansiyel olarak en ciddi sekel riski olan alandır

Herpes Zoster Enfeksiyonları- Klinik

- Latent Varisella Zoster (LVS) enfeksiyonu yeniden aktifleşmesi bunlardan biridir
- İlk döküntüsü, su çiçeğidir. Ağrı veya ağrı algısı bozulması olur (3-5 gün)
- Eritematöz papüller, bu zeminde veziküllere döner ve 1 haftada söner
- Bağışıklık sistemi bozuk olanda yaygın olabilir

**Bağıışıklık yetmezliği
olan hastada
yaygın HSV
enfeksiyonu**

Herpes Zoster Enfeksiyonları- Klinik

- Trigeminal sinirin herhangi bir dalı tutulabilir
- Nazal bölgedeki veziküller nazosilier dal ile oftalmik tutulumu gösterir ve ciddidir
- Motor kök ganglionlarına yerleşerek paralizi ve güçsüzlük yapabilir
- Göz hareketleri kısıtlanabilir veya Ramsey-Hunt sendromundaki gibi yüz felci sağırlık ve baş dönmesi olabilir.

Herpes Zoster Enfeksiyonları- Tanı

- Ayırıcı tanısı;
 - Herpes simplex enfeksiyonu
 - İmpedigo
 - Kontakt dermatit
- Tzanck preparatı ve viral kültür ile tanı kesinleşir
- Oküler tutulumda konsültasyon şarttır

Herpes Zoster Enfeksiyonları- Tedavi

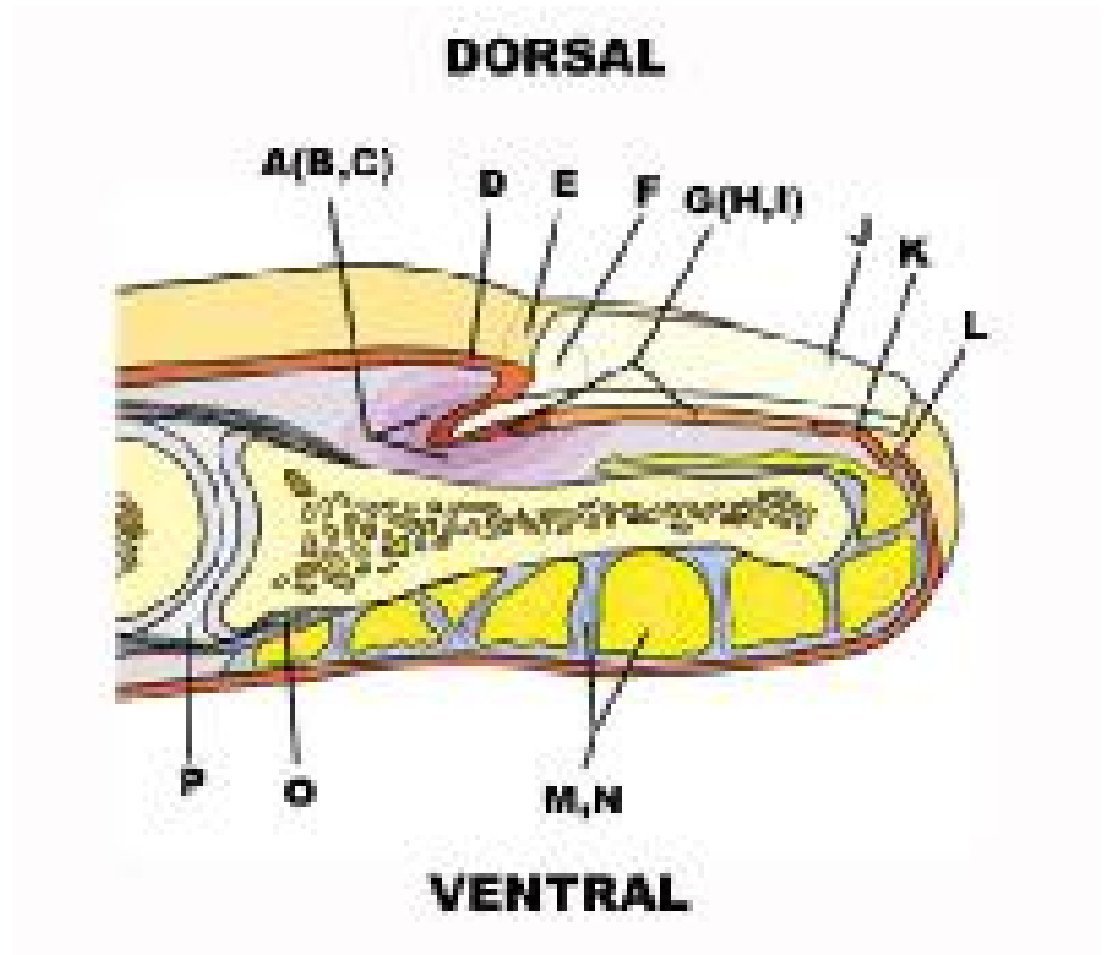
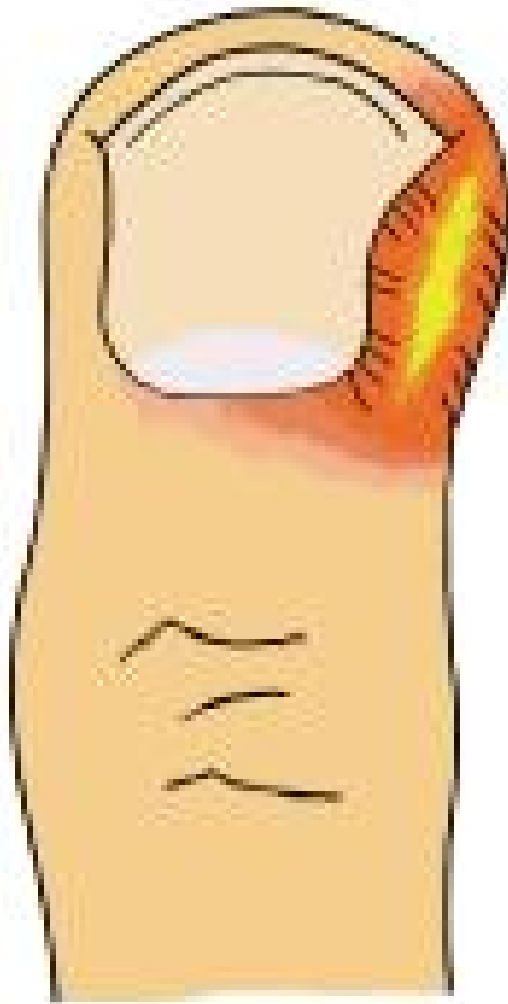
- Döküntülerden sonra 72 saat içinde verilen anti viral ajanlar etkilidir.
 - Ağrıyı azaltır
 - Lezyonları küçültür
 - Yeni lezyon oluşumunu azaltır
 - Postherpetik nöralji süresini azaltır
- 1:40'lık Demoboro solüsyonu, polisporin merhemi ve ağrı kesiciler
- Egzema Herpeticum (atopic dermatit +HSV veya VZV enf.)
- Herpes Simplex (HSV Tip I)

Paronişi

- Tırnak yatağı iltihaplanmasıdır
- Akut veya kronik olabilir
- Bayanlarda ve sıkça eli ıslak gezenlerde çokça görülür
- Sıkça travma ile tırnak yatağı ve cilt arasına bakteri invazyonu ile olur
- Akut enfeksiyonlarda sıkça etmen *Staf veya Grup A Streptokoklar*
- Kronikte ise *kandida, Staf ve Psödomanas'tır*

Paronişi-Klinik ve Tanı

- Hızlıca tırnak yatağı ve tırnak arasında şişlik, kızarıklık ve hassasiyet olur
- Ateşle beraber eritematöz bir döküntü yukarı uca ilerleyebilir
- Kronikte bulgular daha az alevli olup tırnakta enine bir çizgilenme olur
- Tanı öncelikli olarak klinik gidiş ve öykü ile konulur
- Kandida bakteriyel ayrımı için mantar kültürü yapılmalıdır

Paronişi-Tedavi

- Akut:
 - Abse ve fluktuasyonda; etkilenmiş alanın drenajı
 - Ilık su banyoları ile masaj
 - Lokal ve sistemik antibiyotik
- Kronik:
 - Mümkün olduğunca ıslatma
 - %2-4 Thymol ile alkol solüsyonu ile kurutma
 - Gerekli ise antifungaller vs

Eritema Nodosum

- Cilt altı yağ dokusunun iltihaplanmasıdır
 - Pannikülit
- Birden çok sebebi vardır ve her yaşta olabilir
- %40 etiyoloji bilinemiyor
 - Farmakolojik (sülfonamid, penisilin ve OKS)
 - Sarkoidoz
 - İnflamatuvar barsak hastalıkları
 - Gebelik
 - Behçet hastalığı
 - Lösemi ve lenfoma
 - İnfeksiyöz

Eritema Nodosum

Klinik, Tanı ve Tedavi

- Hassas, ılık nodül şeklinde kızarıklık
- Sıkça pretibial alanda izlenir
- Alt uzuvlar üste nazaran daha çok tutulur
- Birden çok lezyon olabilir ama üzerinde ülser varsa farklı bir pannikülit düşünülmeli
- Tanıda;
 - Klinik önemli
 - Tek lezyonsa bakteriyel selülit ?
 - Punch veya keserek biyopsi
- Tedavi; etyolojiye yönelik
 - K iodid, KS, uzvun istirahati, elevasyonu ve NSAİD's

İntertrigo

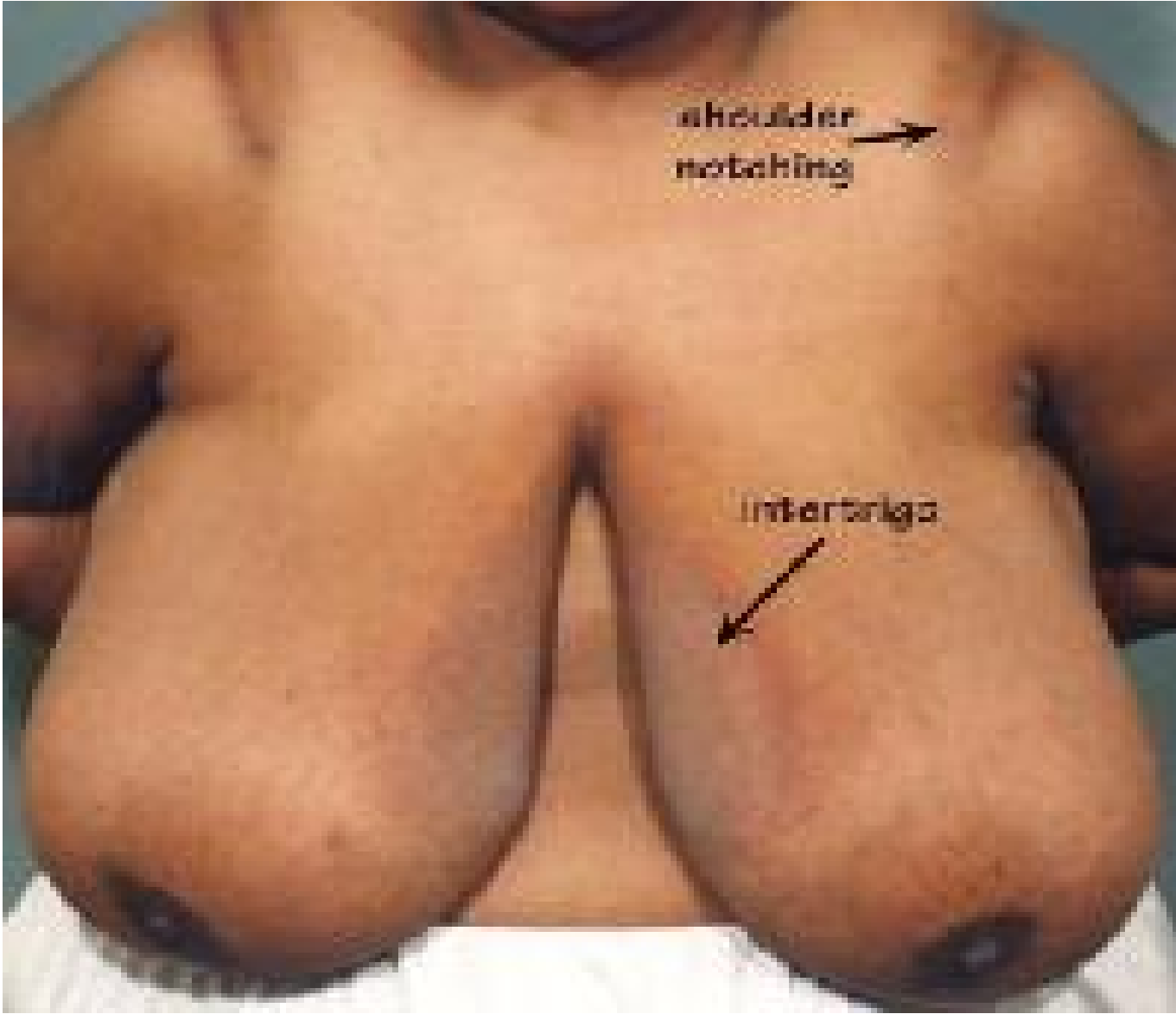
- Cilt katlantılarının (koltuk altı, meme altları vb.) ve kasıkların olduğu alanlar papuloskuamöz hastalıkların sıkça görüldüğü bölgelerdir
- Maserasyonlar, çatlaklar ve iltihabi hastalıklar
- Islak, sıcak ve apokrin salgılar
- Hidradenitis süpürativa

İntertrigo

- Kandidal intertrigo en sık rastlanan form
- Farklı katlantılar etkilenebilir
 - İnfantlarda
 - Kadınların kasık ve vulvalarında
 - Glans peniste (balanit)
 - Obes hastalarda
- Antibiyotik, sistemik KS kullanımı, idrar ve gaita inkontinansı, bağışıklık sisteminin baskılanması ve obezite predispozan faktörlerdir

İntertrigo-Klinik

- Tipik olarak; eritemli ve massere alan üzerinde küçük eritematöz papüller veya püstüller ile karakterizedir
- Uydu püstüller kandidanın diğer iltihabi intertrigolardan ayrımı için karakteristiktir
- Yanma veya kaşıntı hissi çok olur

shoulder
notching

intertrigo

İntertrigo-Etyoloji

- İnfeksiyöz
 - Tinea kruris, candida, eritrazma
- Dermatitler
 - Seboreik dermatit, iritan/allerjik kontakt dermatit, atopik dermatit, kronik Liken Simpleks
- Psöriyazis
- İnfestasyonlar (scabies)
- Neoplaziler (Bowen's H., Paget's H., Histiyositozis X)
- Hidradenitis Süpürativa
- Kutanöz Crohn H.
- Benign Ailesel Pemfigus
- Lenfoganüloma Venerum
- Granüloma İnguinalle
- Akrodermatitis Enteropatika (Zn, biotin veya esansiyel yağ asitleri)

İntertrigo-Tanı

- KOH testi
- Wood ışığı
- Biyopsi
- Kültür

İntertrigo-Tedavi

- Etkilenmiş alanın kuru ve serin tutulması
- Banyo sonrası fön ile kurutma
- Geniş ve ince giysiler
- Burow's Solüsyonu (alüminyum asetat)
- Demoboro's pudrası
- Lokal antifungaller (spektazol +AB)
- Oral antifungaller ve partner tedavisi
- İritanlardan uzak tutma

Hidradenitis Süpürativa

- Apokrin bezlerin kronik skarlarla iyileşen iltihabi hastalığı
- Özellikle kasıklar, intergluteal sulkus, vulva ve koltuk altları
- Puberteden sonra sıkça bayanlarda ve obeslerde
- Akne konglobata, skalp sellülitlerinde ve plonidal sinüslere eşlik edebilir
- Asıl olay bez ağzının yağ deşarjı ile tıkanması
- Bakteriyal enfeksiyon ikincil olup hastalıkta asıl sebep değildir

Hidradenitis Süpürativa-Klinik

- Derin, ağrılı, eritematöz nodül
- Steril abseye dönüp kendi kendine drene olabilir
- Kalıcı olup, periyodik olarak drene olabilir
- Skarla iyileşebilir
- Aynı yerde tekrarlama riski yüksek
- Komedonlar ve birden çok ağızlı nodüller karakteristik
- Skar; nokta, köprü veya hipertrofik
- Aynı yerde bir çok farklı formda lezyon (skar veya aktif)

Hidradenitis Süpürativa-Tanı

- Tanı kliniktir
- Lokalizasyon, lezyonların tipleri, komedonlar ve skarlar
- İnflame epidermal inklüzyon kisti, inflame plönidal kist, fronkül
- Kutanöz Crohn, Lenfogranüloma Venerum, gronüloma inguinale ve aktinomiçes infeksiyonu

Hidradenitis Süpürativa-Tedavi

- Medikal ve Cerrahi
- Lezyonun genişliği ve şiddetine göre
- Akut inflame olanlar; lezyon içi KS (triamsinolon)
- Akut inflame abseler; insizyon ve drenaj + Ab. (akne gibi)
- Daha önceki tedavilerde yetersizlik ve tekrarlarda; oral KS veya Isotrtinoin
- Dermatoloji konsültasyonu
- Antibakteriyel cilt temizleyicileri ve kilo verme vb

Eritema Multiforme

- Akut, kendi kendini sınırlayan döküntülü bir tablo
- İris veya hedef lezyon (tipik)
- Hafif veya orta ağırlıktan ölümcül Stevens-johnsons sendromuna geniş mukazal tutulumlu olabilir
- İlaç veya herpes enfeksiyonuna bağlı indüklenme sıktır
- Hücresel immün yanıt sebep gibi görünmekte
- Erkeklerde tutulum belirgin olarak fazla, mortalite %5 den az

Eritema Multiforme-Klinik

- 2. ve 4. dekatta fazla ama sfilise bağlı yenidoğan tutulumu bildirilmiř
- Öykü çokça basit ÜSYE nunu takiben 3 gün içinde olan sentripedal, simetrik ekstremitte döküntüleri ile karakterize
- Yine basit soğuk algınlığı veya ishal tablosunu takiben olabilir
- Ağrı sıkça yok, kaşıntı ve yanma hissi olabilir

Eritema Multiforme-Klinik

- Cilt lezyonları;
 - Soluk makül veya ürtiker plağı
 - Merkezi temiz veya papül, vezikül veya bül
 - Atipik hedef lezyonlar (iki halka iç içe)
 - Köbner fenomeni olabilir
 - Bazen polisiklik arkuat lezyonlar
 - Nikolsky bulgusu negatif
- Sıkça ekstensör yüzlerde, ekstremitelerde, boyun, yüz ve avuç içlerinde
- Mukoza tutulumu ve genital tutulum ağrılı ve gözde ciddi reaksiyonlar olabilir

Eritema Multiforme-Tanı

- Primer sebebe yönelik
 - İnfeksiyonlar
 - İlaçlar (Ab, anti konvülsan ve anti tbc vb)
 - Kontakt
 - Yiyecekler
 - Koruyucu maddeler
 - Döğme yaptırma vb.
 - Radyoterapi, soğuk, sıcak vs
- Biyokimya ve CBC ile ESR, kültürler belki

Stafilokoksik Haşlanmış Deri Sendromu (SHDS)

- Toksine bağlı exfolyatif dermatit
- Bül-SHDS, ağrılı eritemler
- Epidermolitik toksin A ve B, egzotoksin (S.Aureus)
- Erişkin bakıcılardan çocuklara
- Burun, el, perine ve aksilla
- Erişkinde hastane enfeksiyonu olarak

Stafilokoksik Haşlanmış Deri Sendromu (SHDS)

- Epidemi hiç görülmemiş
- Sellülit, sepsis ve pnömoni öldürücü
- Nazofarenks ve cilt enfeksiyonları
- Erişkinde %60'ın üzerinde öldürücü ve kan kültürü +
- Siyah çocuklarda az
- Erkeklerde 2 kat sık
- 5 yaş altı ve yenidoğan

Stafilokoksik Haşlanmış Deri Sendromu (SHDS)

- Enfeksiyon tabloları (üsye, konjonktivit gibi)
- Dramatik tablo (ciltte ağrılı kızarıklık döküntü, büller ve Nikolski bulgusu)
- Tanıda kültür ve biyopsi
- Büller (patlamamış) steril, boğaz, göz, gaita
- Penisiline dirençli antistafilokokal antibiyotikler
- Taşıyıcıların tespit ve tedavisi

Bitlenme

- *Sarcoptes Scabiei*
- Vücut dışında 3 gün
- İnsan epidermisinde 30 gün
- Tip IV hipersensitivite reaksiyonu
- Yılda 300 milyon vaka (dünya genelinde)
- Doğal felaketler, savaşlar ve gelişen ülkelerde prevalansı yüksek
- Str. Piyogenes, Staf. Aureus

Bitlenme

- Süper enfeksiyon, Str. Pyogenes
 - Akut post str. glomerülonefrit
 - Romatik ateş
- İmpedigo, sellülit
- Egzema veya Sedef H. ve dermatozların alevlenmesi
- Yaş ve cinsiyet farkı yok
- Çocuklarda ve cinsel aktif insanlarda sık
- Yaşlı, bağışıklık sistemi zayıf ve yatağa bağımlılar ile yaşlılarda sıklığı yüksek

Bitlenme-Klinik

- Dirençli kaşıntı (geceleri artan), vezikül ve kaşıntılı papüller
- Lezyonlar erişkinde;
 - El bileği iç yüzü, ayak sırtı, dirsekler, kalça ve genital bölge, elde parmak araları, srotum ve bayanda areola
- Çocukta;
 - Yüz, scalp, boyun ve avuç içleri başta hemen her yer
- Bağışıklık sistemi bozuk insanlarda tüm ciltte yaygın olabilir

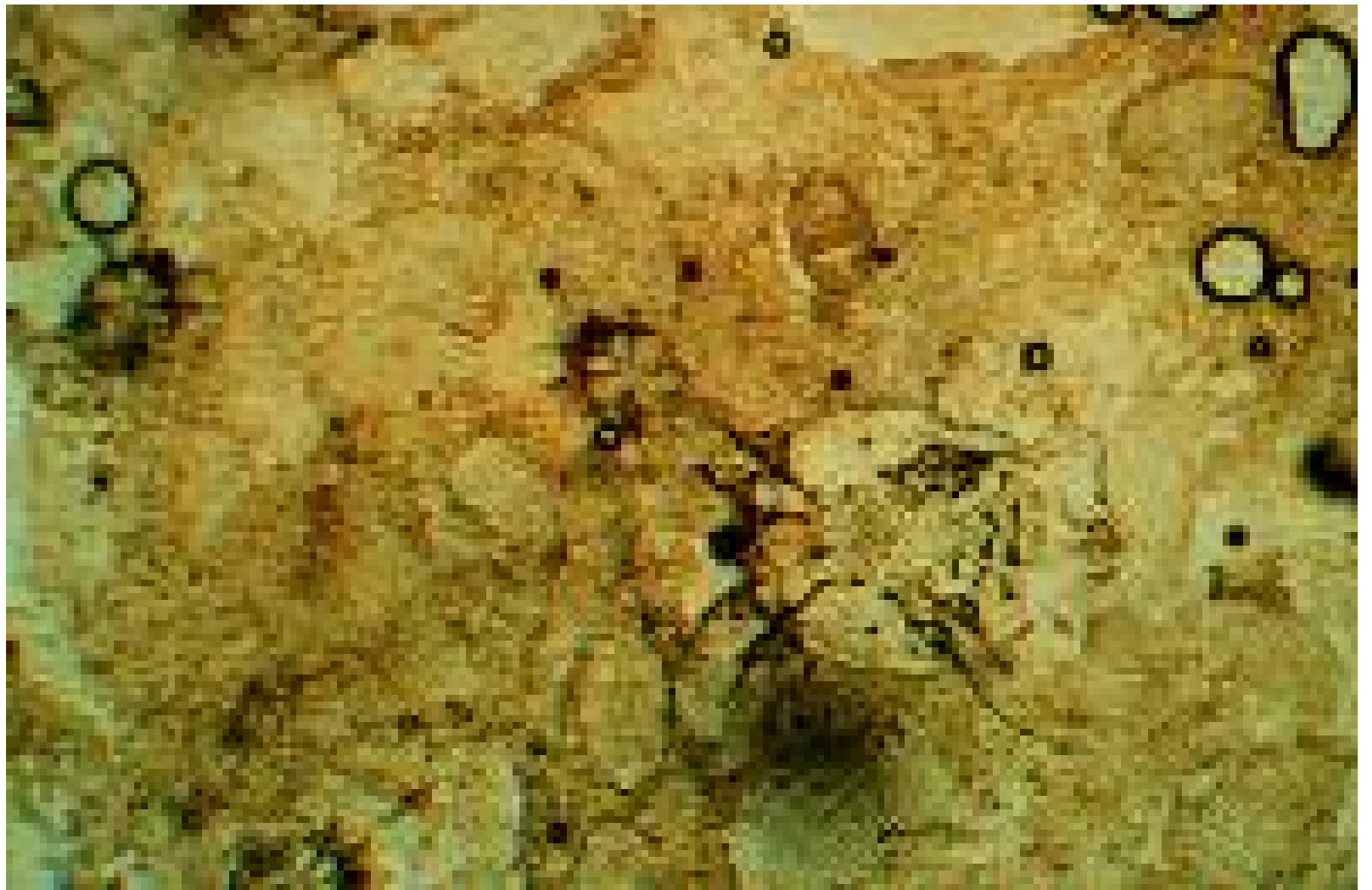

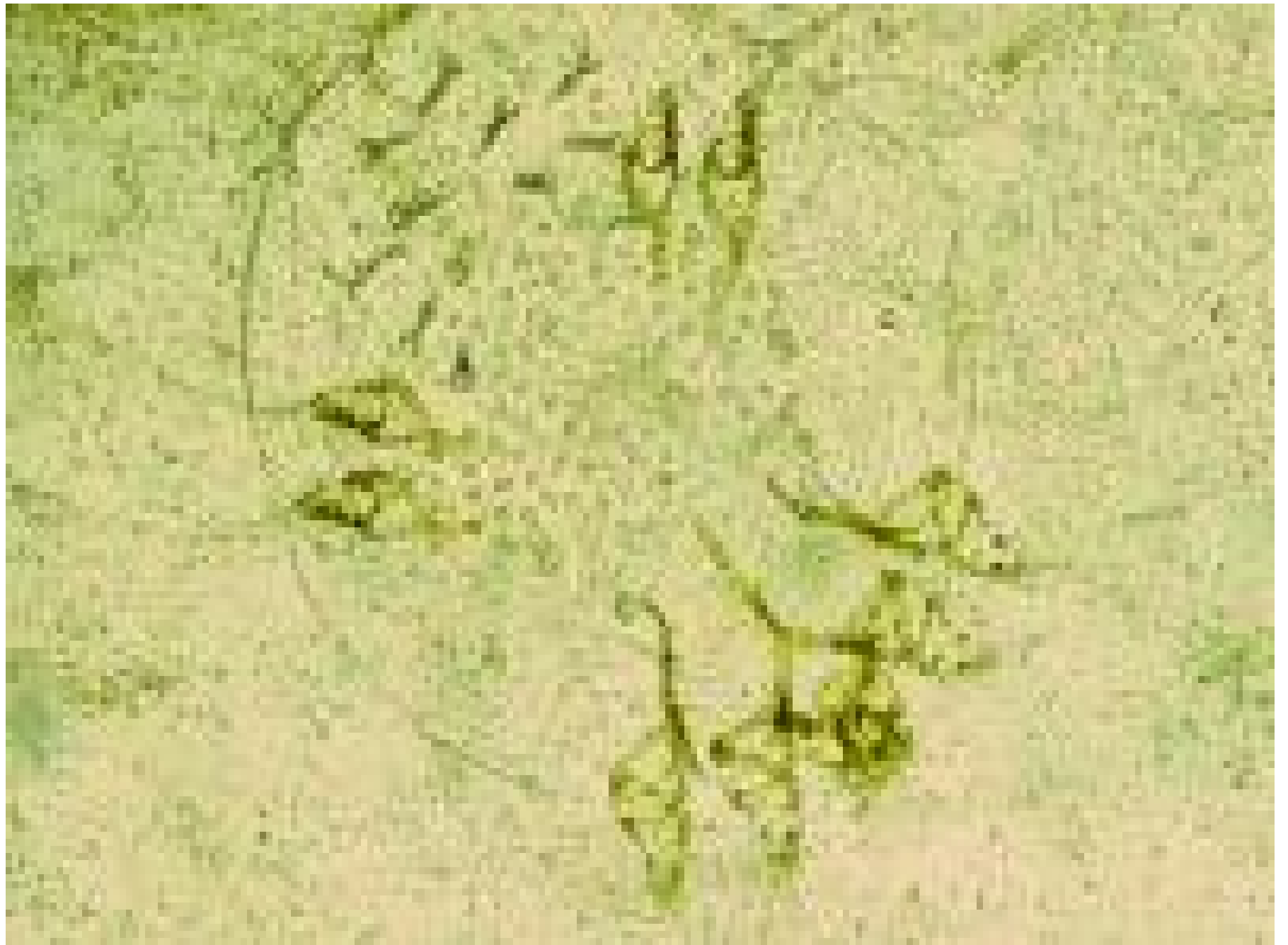

Bitlenme-Tanı

- Işık mikroskobu ile larvaların, etmenin kendisinin veya yumurtalarının görünmesi ile konur
 - Burrow mürekkebi ile (tipik)
 - Tetracyclin uygulaması ve wood bakısı ile yeşil görüntü (boyamadığı için geniş alanlarda tercih edilir)
- Ig E yüksekliği veya eosinofili
- DNA çalışması

Bitlenme-Tedavi

- Antipruritikler
- Scabicial ajanlar
- İkincil enfeksiyon var ise uygun Ab.
- Temas halindeki tüm aile (septom olmasa bile) tedavi edilir
- Tüm halı ve mobilyalar vakum ile temizlenir, tüm havlu ve çarşaf lar (1 hafta içinde kullanılan)
- Çocuklar tedaviden bir gün sonra okula gidebilir
- Oral İvermectine etkili (200-250 mcg/kg), topikal permethrine ve lindane

Yapılmaması Gerekenler

- Gereksiz steroid kullanımı
- Lezyonlu deri üzerinde santral damar yolu açılması
- Kesin tanı olmaksızın antibiyotik kullanımı
- Renkli antiseptik solüsyon kullanımı

- Gerekli ise yardımcı araştırmalar yapın
- Gerekli ise dermatoloji konsültasyonu isteyin ve/veya uygun sevki ayarlayın

TEŞEKKÜRLER